చీకటి పడింది.

వర్షం తగ్గకపోయినా ఇంకా ముసురు ముసురుగానే ఉంది. చినుకులు పడుతూనే ఉన్నాయి. సముద్రం మీదినుంచి లేచిన తేమగాలులు తెరలు తెరలుగా వీస్తున్నాయి.

రామారావు వరండాలో కుర్చీలో కూర్చొని పరధ్యానంగా శూన్యంలోకి చూస్తూ సిగరెట్టుమీద సిగరెట్టు కాలుస్తున్నాడు. వరండాలో వేలాడుతున్న బల్బు సిగరెట్టు పొగలో మసక మసకగా నిర్జీవంగా వెలుగుతున్నట్లుంది. ఆ మసకకాంతిలో, ఉప్పు గాలికి ఒరిసిపోయి పెల్లలు ఊడిపోయిన గోడలు మరింత వయనీయంగా కనిపిస్తున్నాయి.

చలి చలిగా కూడా ఉంది –

రివ్వున గాలి తెర వీచింది కిటికీ భళ్ళున తెరుచుకొని తుప్పుపట్టి ఒరిసిపోయిన బందులతో పెనుగులాడుతూ కీచు పెడుతూ కొట్టుకొంటోంది.

– ఆ శబ్దానికి రామారావు ఉలిక్కిపడి పిచ్చిగా కొట్టుకొంటున్న కిటికీ వైపు చూశాడు. తన హృదయ కెరటాలు కూడా భయంకరమైన ఆలోచనల ఊపుకి అస్తవ్యస్తంగా కొట్టుకొంటూ క్షణంసేపు లయతప్పినట్లు అనిపించింది. తమాయించుకొని భారంగా, ఊగుతున్న కిటికీ దగ్గరకు నడిచాడు. కిటికీ రెక్కని అదిమిపట్టుకొని బయటకు చూశాడు.

చెట్టులోనుంచి గాలి ఈళలు వేస్తూ పిచ్చిగా వీస్తోంది.

నిర్మానుష్యంగా ఉన్న బీచ్‌రోడ్డుమీద కారుహారను కొట్టుకుంటూ దూసుకు పోతోంది. దాని హెడ్‌లైట్ కాంతిలో గాలికి చినుకులు, ఆకులు గజిబిజిగా కొట్టుకొంటున్నాయి.

అంతవరకు నిశ్శబ్దంగా ఉన్న పక్క గదిలోనుంచి ఒక స్త్రీ బాధగా అరిచిన గావుకేకలు బయట హోరు దానిని చీల్చుకొంటూ గాలిలో తేలిపోతూ క్రిందివాటాలో ఉన్నవాళ్ళకి కూడా వినిపించాయి. రానురాను అరిచే ఓపిక కూడా తగ్గిపోతున్నట్లు ఆ కేకలు నీరసించిపోతూ వెక్కిళ్ళతోనూ, మూల్గులతోనూ చీకట్లో కరిగిపోయాయి.

క్రిందింటివారు ఆ కేకలకు క్షణంసేపు కదిలిపోయినా, రెండు మూడు నెలల్నుంచీ ఆ అరుపులు వింటూండటంవల్ల జాలిగా పెదవి

అల్లం శేషగిరిరావు కథ అభిశప్తులు

ఏరిచి ఊరుకున్నారు.

"డాక్టర్ చెప్పాడు మరో వారం పది రోజులకు మించి బ్రతకదని. నిన్నటినుంచి మరీ బాధపడిపోతోంది - మంచి వయస్సులోనే ఈ కేన్సర్ రావాలా - పాపం వారం రోజులనుంచి రామారావు ఏమిటి తింటున్నాడో ఏమిటో!- కంటికి కునుకులేదు - భార్యకి నానా సేవలు చేస్తున్నాడు. ఎవరితోనూ మాట్లాడడు - తలరాత" అని క్రిందివాటాలో బెంగాలీ బాబు తన భార్యకు చెప్తూ, మనస్సులో ఉబుకుతున్న దిగుల్ని బలవంతంగా తమాయించుకొంటూ మంచంమీద టేప్ రికార్డర్ ఆన్ చేశాడు.

శాంత అరుపులు, గొంతుక సగం కోసి విడిచి పెట్టేసిన గొడ్డులా అటు ప్రాణంపోక, ఇటు బతికే అవకాశం లేక తన్నుకుంటూ అరుస్తున్నట్లుంది. రామారావు గుమ్మం దగ్గర నిలబడి గదిలోకి చూశాడు. గది చీకటిగా ఉన్నా వరండాలో బల్బుకాంతి మంచంమీద పడుతోంది. ఆ మసగకాంతిలో శాంత బట్టలు చుట్టిపడుకోబెట్టిన వాటాకు బొమ్మలా మంచానికి అతుక్కుపోయి లీలగా కనిపిస్తోంది. టేబిల్ మీద రకరకాల మందు సీసాలు - దూది - ఇంజక్షన్ సిరంజి...

రామారావు చెవులు నిక్కించి ఆలకించాడు. స్పష్టాస్పష్టంగా ఊపిరాడుతున్నట్లు వినిపించింది. మధ్యలో గట్టిగా ఊపిరి తీసుకొనే ప్రయత్నంలో శాంత గుండెలు రెండుసార్లు ఎగిరిపడ్డాయి - మెల్లగా కదిలి మూలిగింది.

రామారావు నిట్టూరి గుండెలనిండా గాలి నింపుకొని జేబులో నుంచి సిగరెట్టు తీసి వెలిగించాడు. అగ్గిపుల్ల వెలుగు నిద్రలేక జేవురించిని అతని కళ్లలోను, అలసటతో బిరుసుబారిన ముఖచర్మం మీదా క్షణంసేపు ఊదులాడింది.

"నిద్రపోలేదా....." ఎక్కడో నూతిలోనించి వస్తున్నట్లు శాంత గొంతు. గుమ్మందగ్గర వెలుగుకి అడ్డంగా నిల్చున్న రామారావు శాంత కళ్ళకి నీడలా స్పష్టాస్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాడు.

"కళ్ళు మూసుకొని పడుకో ... నిద్ర పట్టేస్తుంది."

" ..... గొంతులో బాధ .... భరించలేను ... చంపెయ్యండి ... మీకు పుణ్యముంటుంది" లేని సత్తువ తెచ్చుకొని దూరంగా నిల్చున్న రామారావుకి వినపడేటట్టు బాధతో పూడ్చుకుపోతున్న గొంతులోనించి పీడ్రించుకొని అరిచింది. ఆ అరుపుకి ఒక్కసారి రామారావు మనస్సు అద్దంలా చిట్లిపోయింది.

"శాంతా" అని గట్టిగా అరుచుకొంటూ విసురుగా గదిలోకి వెళ్ళి శాంత దగ్గర నిల్చొని ఉద్వేగంతో వణికిపోతూ "ఏమిటా మాటలు! నీ మాటల్తో నన్నెందుకిలా చంపుస్తావ్" అని కస్సుమన్నాడు.

శాంత ఏడుస్తోంది.

"నా బాధ ... " అని చెప్పబోతున్న శాంత చేతుల్ని తన చేతుల్లోకి తీసుకొని మంచం మీద కూర్చున్నాడు. చర్మం తొడిగిన అస్థిపంజరం చేతుల్లా ఉన్నాయి శాంత చేతులు. "ఏడవకు. మరీ బాధ ఎక్కువై పోతుంది-నిద్రపోతరవాత మత్తు ఇంజక్షను ఇస్తాను నిద్ర పట్టేస్తుంది" అని దుప్పటి కప్పి చెమర్చిన కళ్ళతో శూన్యంలో చూస్తూ శాంతని జోకొడ్తున్నాడు. అంత బాధలోనూ శాంత మనస్సు సిగ్గుతో నవ్వుకొంటూ నిద్రలోకి జారుకుంది.

రామారావు లేచి మళ్ళీ సిగరెట్టు వెలిగించి కిటికీ దగ్గరకు పడ బయటకు చూశాడు. గాలి ఉధృతమౌతోంది.

మేఘాలతో ఆకాశం బరువెక్కి సముద్రం మీద దిగిపోతున్నట్లుగా ఉంది.

ఒడ్డున విరుగుతున్న అలలు తెల్లగా, చీకటి సముద్రపు చీ అంచుల్లా కనిపిస్తున్నాయి.

కిటికీ మూసి, లైటు ఆర్పేసి వాలుకుర్చీలో పడుకున్నాడు రామారావు. రోడ్డుమీద దీపం కాంతి కిటికీ అద్దంలోంచి వరండాలో పడుతోంది.

క్రింది వాటాలోనుంచి టేప్‌రికార్డర్‌మీద బెంగాలీపాట వినిపిస్తోంది- మిస్టిక్ సాంగ్. రామారావుకి భాష అర్థంకాకపోయినా పాటలో ఏదో తాత్విక చింతన ఉందనిపిస్తోంది. బాధల్ని ఆనందంగా పాడుకుంటూ తంబూరా మీటుకుంటూ గంతులేస్తున్న బైరాగిపాట "నదీ...ఓ...సన్యాసి." ఆ పాట అలా ఆలకిస్తూనే మగతనిద్రలో జారుతున్న రామారావుకి తన చిన్ననాటి సంగతి ఓ జ్ఞాపకంగానే లే కలలాగానే అస్పష్టంగా గుర్తుకొచ్చింది.

తన తండ్రి పెంచిన పెంపుడుకుక్క "రాణి" గుర్తుకొచ్చింది.

"Princess of feminine grace" అని ఆ కుక్కని తన తండ్రి ఆ ఇంటికి వచ్చేపోయే వాళ్ళందరికీ పరిచయం చేసేడు. నిజంగా అంత హుందాగానూ, అందంగానూ ఉండేది. ఉన్నట్లుండి దానికి హఠాత్తుగా జబ్బు చేసింది. మూడు రోజుల తర్వాత పక్షవాతం వచ్చి వెనక్కాళ్ళు, రెండూ పడిపోయాయి. తన తండ్రి మంచి నీళ్ళను డబ్బులా ఖర్చుపెట్టి వైద్యం చెయ్యించాడు. రోజురోజుకూ చిక్కిపోతోంది. తన తండ్రి చూసినప్పుడల్లా వెనక్కాళ్ళతో దేకుకుంటూ వెళ్ళి, కాళ్ళు నాకుతూ తోకాడించుకుంటూ, ముందరి కాళ్ళతో గీకేది.

"చూడండీ! ఈ జబ్బు ఇక నయంకాదు. అట్టేకాలం కూడా బ్రతకదు...పాపం! మీరు ఎంత ప్రేమతోనే పెంచారు. "It will die a miserable death ... మీరు మరోలా అనుకోకపోతే It is better to kill it and put an end to its misery -మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే రేపు ఉదయాన్నే హాస్పిటల్‌కి పంపించండి -Mercy Killing, absolutely painless" అని వెటర్నరీ డాక్టరు ఓదార్పుగా భుజంతట్టి వెళ్ళిపోయాడు. మరుసటిరోజు "రాణి"ని హాస్పిటల్‌కు తీసుకు వెళ్ళలేదు తన తండ్రి రాణిని ఎత్తుకొని పెరట్లోకి తీసుకువెళ్ళాడు చేతిలో తుపాకీ ఉంది. ముద్దాడి క్రిందికి దించాడు. రాణి దేకుకుంటూ మారాంచేస్తూ ముద్దుగా అరుస్తోంది. నాలుగు అడుగులు వెనకి వేశాడు. తుపాకీ ఎత్తి గురి చూశాడు. చేతులు వణుకుతున్నాయి. గురి ఆనడం లేదు.

"ధన్" - చెట్లమీద కాకులు అరుచుకుంటూ గుప్పున ఎగిరిపోయాయి. గురితప్పిన గుండు క్రిందభూమిని దొలిచేస్తూ రాణిని ఎత్తి అవతలపారేసింది. కుయ్యోమని గాలిలో అరుచుకుంటూ వెల్లకిల పడిపోయింది.

మలేరియా జ్వరం వచ్చిన వాడిలా ఆపాదమస్తకం కంపించి పోతున్నాడు. చేతిలో తుపాకీ ఊగిపోతోంది.

"ధన్" - మరోషాట్. గుండు రాల్లో దూసుకుపోయింది. పడిపోయి లేవబోతోంది.

"ధన్" - ఈసారి గురి తప్పలేదు. గుండు కలలోంచి దూసుకుపోయింది. తల వాలిపోయింది. క్షణంసేపు కుక్క ఒళ్ళు గజగజ వణికి నిశ్చలం అయిపోయింది.

"నా చేతులమీద పెంచిన కుక్కని, నేను ప్రేమతో పెంచిన కుక్కని, ప్రేమతో నేనే చంపేశాను" అని చిన్నపిల్లాడిలా బావురుమంటూ తాగినవాడిలా తూలుకుంటూ చేతిలో తుపాకీతో ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయిన తండ్రి జ్ఞాపకం వచ్చాడు.

తూట్లుపడిన రాణి శరీరంలోనుంచి ఎర్రటి నెత్తురు నెమ్మదిగా చిమ్ముతోంది.

ధన్ - ధన్ - ధన్ మూడు గన్‌షాట్స్‌కి రామారావు ఉలిక్కిపడి లేచాడు.

గాలికి కిటికీరెక్క కటకటమంటూ మెల్లగా తెరుచుకొంది. రోడ్డు దీపపు కాంతి వెలుగు గాలితోపాటు తోసుకువచ్చినట్లు చీకటి వరండా గోడమీద ఊచల కిటికీ నీడ పడింది. రామారావు పరధ్యానంగా వరండాలో కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. లైటుహౌసు కాంతి ఉండుండి కిటికీలోంచి మెరుపులా అతనిమీదినుంచి దాటుకుంటూ సముద్రంమీద పరుచుకున్న చీకట్లని చీల్చుకుంటూ చరాలున మాయమౌతోంది. అలా కాంతి పడినప్పుడల్లా రామారావు నీడ కిటికీనీడతో కలిసి గోడమీద చిక్కబడుతూ మెరుస్తోంది.

ప్రక్క గదిలోనుంచి మళ్ళీ శాంత గావుకేక. రామారావు లేచి గంభీరంగా నిల్చున్నాడు. కఠిన శిలను తాకి పరావర్తనమైనట్లు ఆ ఆర్తనాద తరంగాలు రామారావు హృదయాన్ని చొచ్చుకోలేక, మెత్తబడి క్షీణించిపోతూ గాలి హోరులో కలిసిపోయాయి.

రామారావు శాంత గదిలోకి ప్రవేశించి లైటు వేశాడు. మెలికలు తిరిగిపోతోంది శాంత. డ్రాయరు తీసి సీసాలోని మందు (పెన్సిలిన్) సిరంజిలోకి ఎక్కించాడు.

శాంత భుజం కదిపింది ఇంజక్షన్ కోసం.

"ఇంట్రావీనస్ ఇచ్చేస్తాను ... తొందరగా నిద్రపోదువుగాని!". ఎడంచేత్తో శాంతచేతిని బిగబట్టి వెయిన్ కోసం వెతికాడు. బల్బుకాంతిలో వెయిన్ నల్లటి చారలా ఉబికింది. రామారావు తడబడుతున్నాడు. సిరంజ కదిలిపోతోంది. అంత చలిలోనూ రామారావుకి చెమట్లు పడుతున్నట్లనిపించింది. నరంలోకి సూదిగుచ్చాడు. కదిలిపోయి మిస్ అయిపోయింది. శాంత సన్నగా మూలిగింది. సిరంజి వెనక్కిలాగి మళ్లీ గుచ్చి సూదితో కెలుకుతూ వెయిన్‌కోసం వెతుకుతున్నాడు. వెయిన్ జారిపోతోంది. శాంత బాధతో కదిలింది. రామారావు ఊపిరి బిగబట్టి మళ్ళీ సూదిపైకిలాగి ఈసారి శాంత దండని మరింత గట్టిగా అదిమిపట్టి మరో వెయిన్‌లో గుచ్చాడు. రక్తపుచార నల్లగా సిరంజిలోకి వచ్చి, మందుతో కలిసిపోయింది. వెయిన్ దొరికింది. మెల్లగా మందు ఎక్కిస్తున్నాడు. శాంతలోకి మందు ఎక్కిస్తున్నప్పుడు అతని శరీరంలో రక్తం వేడక్కుతూ, నరాల్లోనుంచి తోసుకుంటూ, ఒరుసుకొంటూ పోతున్నట్లు ఒళ్ళంతా కంపించిపోతోంది. కళ్ళు అగ్నిగోళాల్లా ఎరుపెక్కి ఉబ్బిపోయి పేలిపోయేటట్లుగా ఉన్నాయి.

మందెక్కించి, సిరంజితీసి బల్లమీదపెట్టి, ఎగిరిపడుతున్న గుండెలతో శాంత ఎదురుగా నిల్చున్నాడు. ఇంజక్షన్ మందు నరాల్లో నించి చలిలా పాకురుకుంటూ శాంత ఆపాదమస్తకం విస్తరించుకొంటోంది. క్షణంసేపు వళ్ళంతా గజబిజగా వణికింది. అంతకు ముందులా మందు మత్తు కలిగించటంలేదు. శాంతకి ఏదోలా అయిపోతున్నట్లనిపించింది. ఊపిరి బరువెక్కుతోంది. శరీరంనుంచి స్పర్శజ్ఞానం విడిపోతున్నటుంది. అంతవరకు పేలవంగావున్న కళ్ళు అసాధారణ పరిమాణంలో విచ్చుకున్నాయి. చూపు నిలకడలేని కంటిపాపలు కంగారుగా కదులుతున్నాయి.

గదిలో లైటుకాంతి చూస్తుండగానే కరిగిపోయి ఆవిరి అలలుగా గదంతా అలుముకుంటున్నట్లు వక్రీభవిస్తున్న శాంతచూపులకి కనిపిస్తున్నాయి. ఆ అలలమధ్య ఎదురుగా ఉన్న రామారావు ఆకారం ఊగుతున్నట్లుంది. అలా ఊగుతున్న ఆకారం గాజుపెంకు చిట్లినట్లు చిట్లిపోయి ముక్కముక్కలుగా విడిపోయి గదిలో అలలమీద తేలుతున్నాయి.

ఎగూపిరితో ఎగసిపడుతున్న శాంత గుండెలు క్రమంగా రబ్బరు బుంగలోంచి గాలి పోతున్నట్లు నెమ్మదిస్తున్నాయి. మెల్లగా మంచు సముద్రంలోకి దిగిపోతున్నట్లుంది. కంటిపాపల కదలికలు కూడా ఆగిపోతున్నాయి. ఉన్నట్లుండి శాంత ఒక్కసారి పెద్దగా ఊపిరి పీలుస్తూ ఇంతెత్తున మంచంమీద ఎగిరిపడింది. ఆ కదలికకి క్షణంసేపు శాంత దృష్టి కేంద్రీకృతమైంది. అలలు కరిగిపోయి విరిగి గదిలో వెలుగు స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. చిట్లిపోయిన రామారావు ఆకారం మొదట్లో దూరంగా ఉన్నట్లు అస్పష్టంగా కనిపించి, స్పష్టాస్పష్టంగా దగ్గరౌతూ, రానురాను ఆకారాన్ని పుంజుకొంటూ శాంత చూపులో ప్రస్ఫుటంగా కనిపించాడు. తన కళ్ళలోకి చూస్తున్నాడు. చూపుమందగిస్తున్న శాంత కళ్ళు కృతజ్ఞతతో రామారావు వైపు చూస్తూనే ఘనీభవించిపోయి–చీకటి.

బయట కుక్క హోరుగాలిలో ఏడుస్తున్నట్లు అరుస్తోంది.

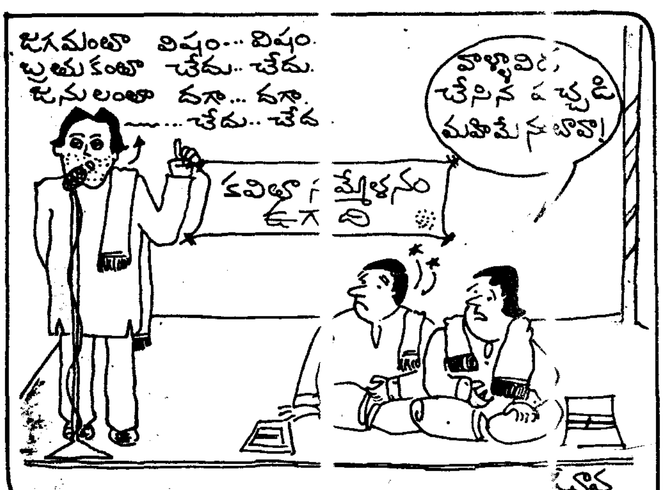

అలా నిర్జీవంగా నిలిచిపోయిన శాంత కళ్ళలోకి చూడలేక రామారావు లైటు ఆర్పేశాడు. పాపంతో తడిసిన ,చీకట్లోనుంచి తడబడిపోతూ తూలుకుంటూ వరండాలోకి విసురుగా వచ్చి కంగారుగా వెతుక్కుంటూ స్విచ్ వేశాడు. జిగ్‌మని ముఖానికి కొట్టిన వెలుగుకి చేతులు అడ్డం పెట్టుకుంటూ నెర్వస్‌గా రెప్పలార్పుతున్నాడు.

గాలిహోరులో ఉరుములు

సముద్రం ఘోషిస్తోంది

కుక్క ఇంకా అరుస్తూనే ఉంది.

ఝంఝామారుతంలా కిటికీలోనించి దూసుకు వచ్చిన గాలితాకిడికి వరండా ఊగిపోతోంది. వరండాలో వేలాడుతున్న బల్బు గాలికి అస్తవ్యస్తంగా ఊగుతూ గిరగిరా తిరుగుతోంది. ఆ కాంతిలో ఒగురుస్తున్న రామారావు నీడ గోడమీద పరుగెత్తుతోంది. పెద్దదౌతూ, దూరమౌతూ, దగ్గరౌతూ, చిక్కిపోతూ, భూమంతా అమాంతంగా పెరిగిపోతూ రామారావు నీడలు ఊగుతున్న బల్బుకాంతిలో వికృతంగా గోడలమీద ఆడుతున్నాయి. రామారావుకి తన నీడే భయంకరంగా వెంటాడుతున్నట్లు, భూమంతా ఆవహిస్తున్నట్లు కనిపిస్తోంది - తల తిరిగిపోతోంది - బయట పెద్ద పిడుగు - కరెంటు కట్ అయిపోయింది - అంతా చీకటి. ఆ చీకటిలో కుప్పలా కూలిపోతూ రామారావు గావుకేక పెట్టాడు.

మరునటి రోజు చుట్టుప్రక్కల వాళ్ళూ, స్నేహితులూ వచ్చి రామారావుని పరామర్శిస్తున్నారు. శాంతని ట్రీట్‌చేసిన డాక్టరుకూడా వచ్చి సానుభూతి తెలియజేస్తూ "దిగులు పడకండి. మీరు చేయగలిగిందంతా చేశారు - మీరు మరోలా అనుకోకండి - త్వరగా పోయి బాధనుంచి విముక్తయి పోయింది ఎలానూ పోవడం ఖాయం. మీరు ధైర్యంగా ఉండండి" అని స్థాణువుగా శాంత దగ్గర నిల్చున్న రామారావుని ఓదార్చి వెళ్ళిపోయాడు. శాంత ముఖంమీద ఈగ వాలి అచేతనంగా నిలిచిపోయున్న కళ్ళమీద నుంచి పాకురుకుంటూ పెదాలదగ్గరకు వచ్చి ఎగిరిపోయింది ఆ కళ్ళు రామారావునే చూస్తున్నట్లుగా ఉన్నాయి. దుప్పటి కప్పేశాడు.

దహనక్రియలు జరిగిపోయాయి

శాంత అస్తికల్ని కలపడానికి రామారావు కాశీ బయలుదేరాడు.

స్టేషన్‌లో క్రింది వాటాలో ఉన్న బెంగాలీబాబు కాశీలో వెంబడించే పండాలగురించి, బసచేసే సత్రాల గురించి అన్ని జాగ్రత్తలనూ వివరంగా చెబుతున్నాడు. రామారావు ఎవరికో చెబుతున్నట్లు వింటున్నాడు. సిగరెట్ కాల్చుకుంటూ టీవీ మీద అద్వర్టయింజ్‌మెంట్లు చూస్తున్నాడు. బండి రాగానే జాగావేసి కూర్చోబెట్టాడు రామారావుని బెంగాలీబాబు. బండి కదిలింది. బెంగాలీ బాబు చెయ్యి ఊపుతున్నా అది గమనించని రామారావు పరధ్యానంగా మాసిన గడ్డాన్ని తడుముకుంటూ వెంట్రుకల్ని వెతికి వెతికి పీక్కుంటూ దూరమైపోతున్న ప్లాట్‌ఫారం మీద జనాన్ని శూన్యంలోకి చూస్తున్నట్లు కిటికీలోంచి చూస్తున్నాడు.

"భాద్రోలోక్ - పాగల్ హోయ్ గయ్" అని జాలిగా నిట్టూరుస్తూ రైలుబండిని కనుచూపుమేర దాటేవరకూ చూస్తూ ప్లాట్‌ఫారంమీద నిల్చున్నాడు బెంగాలీ స్నేహితుడు.

* * *

గంగా తీరం-

నదిమీద పొగమంచు లేస్తోంది. తూర్పున ఆకాశంమీద వెలుగు పొడకడుతోంది. మసగ చీకటిలో నదిమీద అక్కడక్కడ లాంతర్లు మిణుకుమిణుకుమంటున్నాయి.

రామారావు స్నానఘట్టాల మెట్లమీద కూర్చొని రాత్రంతా ప్రయాణంచేసి అలసిపోయిన కళ్ళతో గంగను చూస్తున్నాడు.

పొగమంచు నదిమీద కమ్ముకొంటూ పాయలుగా విడిపోతూ నీటి పావంచాల మీదనుంచి పాకురుకుంటూ కదిలిపోతోంది.

గంగ, శివజటాజూటం నుంచి ఉత్తుంగ తరంగంలా ఉరుకుతున్నట్లుగా ప్రవహించటంలేదు. పాపాలని ప్రక్షాళనం చేస్తూ మోక్షదాయనిగా పేరెన్నికగన్న నదీమతల్లిగా నిండుగా, గంభీరంగా విశ్వేశ్వరాలయ ఘంటారావాలకు పరవశించి పోతున్నట్లుగా ప్రవహిస్తోంది.

అప్పటికే భక్తులు స్నానఘట్టాలకి, స్నానాలకి చేరుకుంటున్నారు. "హరహర మహాదేవ్" అంటూ శివనామస్మరణ చేస్తూ గంగలో మునుగుతూ ఉదయిస్తున్న సూర్యభగవానుడికి అభిముఖంగా నిల్చొని దోసిళ్ళలో నీళ్ళు తర్పణంగా విడుస్తున్నారు. ఉషఃకాంతి నదిమీద నీళ్ళలో కరిగిన బంగారం కాంతిలా ప్రతిఫలిస్తోంది. పొగమంచు కరిగిపోతోంది.

"రామ్‌నామ్ సత్‌హై...రామ్‌నామ్ సత్‌హై..." అనుకుంటూ పాడికట్టిన శవాన్ని మోసుకుపోతున్నారు. రామారావు ఆ శవాన్ని కనుచూపు మేరవరకూ అలా చూస్తూ ఉండిపోయాడు. రామారావు గుండెల్లో శాంత మెదిలింది. మనస్సు ఉప్పెనలాగా లేచిన అవ్యక్త సంక్షోభంతో కొట్టుకొంటోంది. శాంత శవం కళ్ళకు కట్టినట్లు కనిపిస్తోంది- నిర్జీవంగా నిలిచిపోయిన శాంత కళ్ళు!

రామారావు చలిలో గజగజ వణికాడు.

రానురాను స్నానఘట్టాలు జనసందోహంతో నిండిపోతున్నాయి. గొడుగుల దుకాణాన్ని తెరుస్తున్నారు. అమ్మకానికి కాయలు, పళ్ళు, పూలు, పూజాసామాగ్రి బడ్డీలమీద సర్దుతున్నారు. పండాలు స్నానాలు చేసి, పండికట్లు, తిరుచూర్ణాలు దిద్దుకొని తమతమ స్థానాల్లో కూర్చొని బేరాలకోసం ఎదురుచూస్తున్నారు.

మణికర్ణికా ఘాట్‌లోనుంచి శవధూమం లేచింది. రాబందు

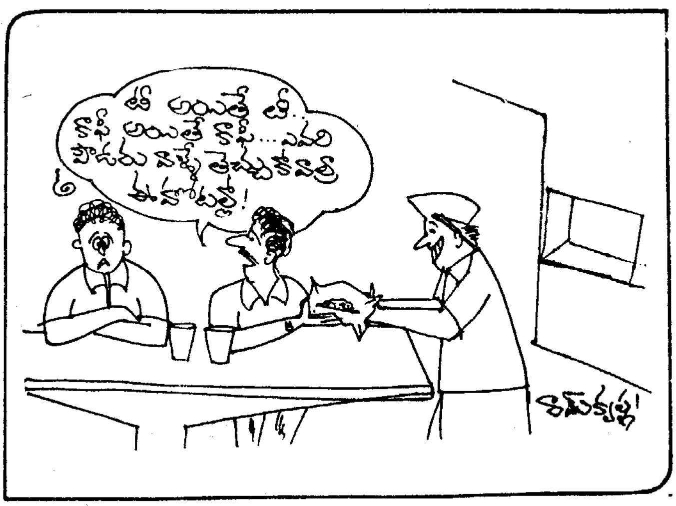

రెక్కలు కొట్టుకొంటూ అటువైపు ఎగు ుతూ వెళ్ళింది.

భజనలు, గుడిగంటలు, సంకీ ర్తన మేళాలతో ఆ ప్రాంతమంత హోరెత్తిపోతోంది.

"మీరు తెలుగువారా?" వెనక ంచి పండా పలకరించాడు.

"అవును" అని లేచి సర్దుకొ నిలుచున్నాడు రామారావు.

అరవవేషంలో తెలుగువచ్చిన బీహార్‌పండా. విభూతిరేఖలు నుదిటిమీద ఒత్తుగా దిద్దుకొని, తెల్ల ల ంగీని వెడల్పాటి తోలు పట్టకాతో బిగించుకొని, జరదాకిళ్ళీ నములు ంటూ, నోట్లోనిండిన ఉమ్మిని పెదాలలో బిగించి అదిమిపడ్తూ రామా ావు కళ్ళలోకి చూశాడు.

"నా భార్య అస్తికల్ని కల పడానికి వచ్చాను ... మీది విశాఖపట్నం .. మీరు?"

కిళ్ళీ ఉమ్మిని బొళ్ళున ఉ ్మి "విశాఖ జిల్లానుంచి వచ్చిన వాళ్ళందరూ మన దగ్గరకే వస్తారు. ఉ ్రం రాస్తే మనమే స్టేషన్‌కి వచ్చి ఉండేవాళ్ళం. బసా అదీ ఏర్పాటుచే ి సాదాసీదాగా పనిచేస్తాం" అని రకరకాల పేర్లు చెప్పి వాళ్ళు మీకు తెలుసా అన్నాడు. రామారావు తెలీదన్నాడు. "పైసా పాపి. మీది ఇష్ట ఉంటే ఇవ్వండి. లేకపోతే మనం ఫ్రీగా చేస్తాం" అని భరోసా ఇస్తున్న ; గుండెలమీద చెయ్యివేసుకొని మరీ చెప్పాడు. "పిండప్రదానం కూ ి చేస్తారా?"

"ఎంతవుతుంది?" సాలోచన అడిగాడు రామారావు.

పండా ఖస్సుమని లేచాడు 'ఇది ధర్మేంద్ర, హేమమాలినీ సినిమా టికెట్టుకాదు. మీ తండ్రి ర్లకి, మీ తల్లులగార్కి, మీ భార్యలుగార్కి పుణ్యలోకానికి పంప నికి ఇక్కడికి వచ్చార్. మీదీ పుణ్యం, మీ పిల్లలదీ పుణ్యం "స ్యానికి టికెట్టు లేదు" అని వేదాంతిలా కనుబొమలెగరేస్తూ చేతు ి తిప్పుతూ చెప్పాడు. "మీదీ ఇష్టం. మీదీ ఇష్టమే. మీదీ ఇ ్ం. పూజాదినుసులకి ఏభై రూపాయలు."

రామారావు వందరూపాయల ోటు తీసి ఇచ్చాడు.

"ఇక్కడే కూర్చోండి. తప్పిపో ార్. దినుసులు తెస్తాన్. మీదీ భయం వద్దు. నేను పారిపోను" అ వెళిపోయాడు.

అరగంటలో పూజసామాగ్రి కొ నుక్కొని తిరిగి వచ్చాడు

"స్నానం చేసి రండి" – అం ూ పూజ సామాగ్రిని గట్టుమీద సర్దుతున్నాడు. రామారావు సంచీ ండా దగ్గర విడిచిపెట్టి గంగలో మునుగుతున్నాడు. అలా ము ునుగుతున్నంతసేపూ సామాన్లని పేరుస్తూ మధ్యమధ్య రామారావుని చూస్తూ మంత్రాలు ఉచ్చరిస్తూ "మరోసారి మునగండి – ఇంకోసారి – పితృ దేవతలకు ధ్యానం చేస్తూ మరోసారి మునగాలి... తడిబట్టలతో ండి". రామారావు తడిబట్టలతో నీళ్ళోడుతూ పండాముందు కూర ్నాడు. ముక్కంట నీరు కారుతోంది. పండా బొట్టుపెట్టాడు. మంత్రాలు మొదలు పెట్టాడు. ఒక్కోసారి గంభీరంగానూ, మరోసారి నీ ్సంగానూ రకరకాల గొంతులతో మధ్యలో తాళికోడ్తూ తంతు జరిపిస్తు ్నాడు.

"అస్తికల పిడత ఎక్కడ?"

రామారావుతో సంచిలోనుం అస్తికల డబ్బా తీయించి, చితాభస్మావశేషాన్ని పిండాలవ ధ్య పెట్టించి, ఒక్కోసారి ముక్కుపట్టుకుంటూ, గంగవైపు ి ాస్తూ, ఆకాశంవైపు కనుబొమ లెగరేస్తూ తీక్షణంగా చూస్తూ, తొందర ొందరగా గుక్క మారుస్తూ, ఊపిరి ఎగబీల్చుకుంటూ ఫెళఫెళమని మంత్రాన్ని వల్లిస్తున్నాడు.

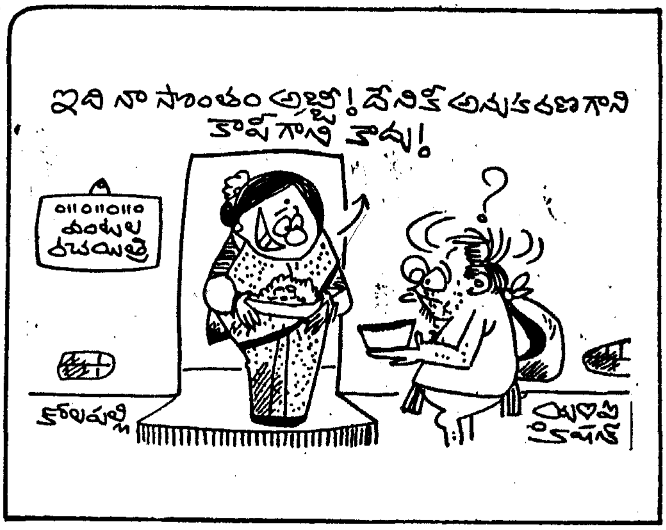

రామారావుకి అవేవీ అర్థంకాక అయోమయంగా పండా చెప్పినట్లు యాంత్రికంగా చేస్తున్నాడు. అలా ఏమరుపాటుగా ఉంటున్న రామారావుని మంత్రాలమధ్యలో గసురుతూ మందలిస్తున్నాడు.

రామారావు పిండప్రదానం చేసి, గంగలో అస్తి నిమజ్జనం చేసి తర్పణం విడిచాడు. కాకులు ఎగబడుతున్నాయి.

"బస్! అయిపోయింది. మీది పితృదేవతల్కి మహానందం చేశావ్ – మరీ మనది దక్షిణ" అని డిమాండ్‌గా నిల్చున్నాడు–" ఇదిగ మీది మిగిలిన పైసా "అని ఏ భైరూపాయిలు ఇవ్వబోయాడు. "అది ఉంచుకోండి– అంతకంటే ఎక్కువ ఇచ్చుకోలేను"

"ఊ! ...... "అని ఆలోచనగా తలమీది కెత్తి జర్దాకిళ్ళీ పళ్ళ లోనుంచి చూస్తున్నట్లు రామారావుని ఎగాదిగా చూసి, పెదాల మీద ఉమ్మును తుడుచుకుంటూ "అచ్చా! ... జీతేరహో బేటా ... "మనదిపేరు మీది ఊళ్ళువాళ్ళకి చెప్పు "అని ఇంగ్లీషు, తెలుగు అరవం, కన్నడం, భాషల్లో రాసిన తన ఎడ్రసు కార్డు ఇచ్చి సెలవు తీసుకు వెళిపోబోతున్న పండాని ఆత్రుతగా "మరి ప్రాయశ్చితం చెయ్యించరూ.......?"

"దేనికి ? .... మంచిది – మనిషి తెలిసికొన్ని తెలియక కొన్ని పాపాలు చేస్తుంటాడు. అచ్చా జాతే బేటా జాతే – మరోసారి గంగలో మునుగు మనం ప్రాయశ్చిత్తం చేయిస్తాం" అలా గంగలో మునుగుతున్న రామారావుతో గురుద్రోహానికి, మానసిన వ్యభిచారానికి, బ్రాహ్మణహత్య, గోహత్య, పితృహత్య మొదలగు రకరకాల హత్యలకు ప్రాయశ్చిత్తం చెప్పించాడు– రామారావుకి విశాఖపట్నం, సముద్రతీరం–శాంత– కేన్సరు – తుఫాను – ఇంజక్షన్ శాంతహత్య ప్రాయిశ్చిత్తం – కళ్ళుచికట్లు కమ్ముతున్నాయి. నదీ గర్భంలో కొట్టుకు పోతున్నట్లనిపించింది. తమాయించుకొని కళ్ళు తెరిచి చూసేసరికి పండా చెయ్యూపుతూ మెట్లెక్కుతూ జనంలో కలసిపోయాడు.

రామారావు బట్టలు మార్చుకున్నాడు. గౌరంగ భక్తులు తాళాలు వాయించుకుంటూ మృదంగాల మేళవింపుతో తారాస్థాయిలో లయబద్ధంగా ఊగుకుంటూ వలయాకారంగా తిరుగుతున్నారు. ఆ గంతులకి వాళ్ళ జులపాల జుత్తులు ఎగురుతున్నాయి. ఆడవాళ్ళు స్నానాలుచేసి తడిబట్టలతో గంగ ఉదకాన్ని రాగి చెంబుల్లోకి పట్టి విశ్వేశ్వరాలయానికి వెళ్తున్నారు.

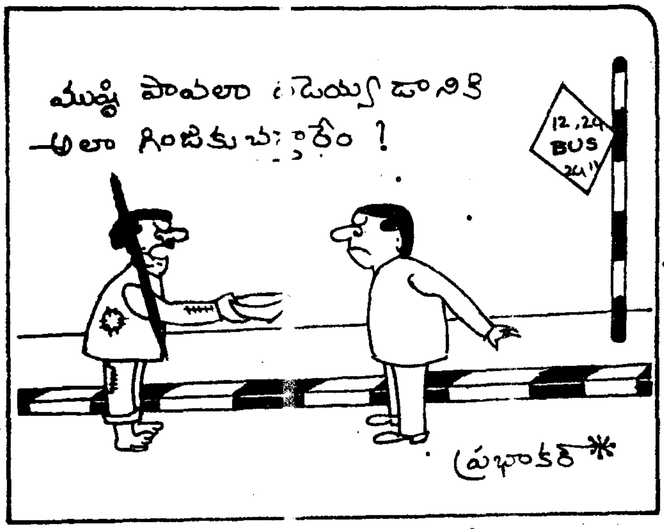

మధ్యాహ్నం కావస్తోం . ఎండ తీవ్రంగాలేదు. రామారావుకి ఆకలి రేగిపోతోంది. దుకాణం దగ్గర కాజాలు, సమోసాలు కొనుక్కుని గబగబా రెండు గ్లాసుల నీళ్ళు తాగి టీకి అర్డరిచాడు. ప్రక్క దుకాణంలో సిగరెట్లు కొనుక్కొని వెలిగించాడు. ఏ పని చేసినా శాంత జ్ఞాపకం వస్తోంది– టీ దుకాణం వాడు చాయ్ తొరుపుతున్నాడు. శాంతకి టీ అంటే చాలా ఇష్టం. తొరుపుతున్న టీలో నుంచి లేచిన ఆవిర్లను రెప్పలెన్ చూస్తున్నాడు.

" దో చాయ్ .. బ్లాక్ " – తన హిందీకి తనే నవ్వుకుంటూ కొంటెగా పక్కనున్న దొర వైపు చూసి గిగిలించింది – హిప్పీలు. మగవాడికి అండర్‌వేర్ తప్ప ఒంటిమీద బట్టలేదు. సన్నగా రివటలా పొడువుగా ఉన్నాడు, మాసిన గడ్డం. మెడమీదికి వేలాడుతున్న రాగిజుత్తు. కళ్ళు నీలంగా మత్తుగా ఉన్నాయి. ఎక్కడో దొర్లినట్లు ఒంటినిండా ఇసక. మొలలో మౌత్ ఆర్గన్ దోపుకొన్నాడు.

హిప్పీ అమ్మాయి మాసిపోయి చిరిగిపోయిన గౌను తొడుక్కొనుంది. ఎర్రటి జుత్తు పిలకల్లాగా జడేసుకొని పురికొసని రిబ్బనుగా బిగించింది. కాళ్ళకి కోళ్ళుగాని చెప్పులుగాని లేవు. ఎర్రటి ముఖం. ముఖంమీద చిన్నచిన్న గోధుమరంగు మచ్చలు. అమ్మాయే అయినా వయస్సు పొంకంగాని, శరీర బింకంగాని ఏ కోశానా లేదు. అలా గాని అందవికారంగా కూడా లేదు. పిల్లి కళ్ళలా పచ్చటి కళ్ళు తీక్షణంగా ఉన్నాయి – పెదాలు పగుళ్ళు తేరి ఎర్రగా ఉన్నాయి – బీడీ – వాళ్ళు దగ్గరకు రాగానే రామారావుకి గబ్బుకంపు కొట్టింది – తడిసిపోయిన కుక్క వాసన.

రామారావు టీ అందుకున్నాడు. హిప్పీలు కూడా బ్లాక్ టీ తీసుకొని అక్కడే గట్టుమీద చతికిలబడి కూర్చున్నారు. ఎడమ చేత్తో బీడీకాలుస్తూ హిప్పీ అమ్మాయి రామారావు వైపు పలకరింపుగా చూసి నవ్వింది. ఎర్రటి పెదాల మీది నుంచి నల్లటి టీ డికిషన్ బొట్లు గౌను మీదికి జారాయి. ఆ నవ్వు అడవి పువ్వులా స్వచ్ఛంగానూ అమాయకంగానూ ఉంది. రామారావు కూడా నవ్వి దూరంగా కూర్చుని టీ తాగుతున్నాడు.

మగ హిప్పీ సడన్‌గా మౌత్ ఆర్గన్‌మీద గాలి దూసుకు పోతున్నట్లు ట్యూన్ కొట్టాడు. పూనకం వచ్చినట్లు తల ఆడించుకొంటూ తదేక దీక్షతో కళ్ళుమూసుకొని రీడ్స్‌మీద పెదాలు నాట్యం చేస్తున్నట్లు మౌత్ ఆర్గన్ మీద పాశ్చాత్య సంగీతం అంచెలంచెలుగా స్వరారోహణ చేస్తూ వాయిస్తున్నాడు.

జనం వింతగా చూస్తూ పోతున్నారు. హిప్పీ అమ్మాయి బీడీని గట్టి గా దమ్ములాగుతూ అర్ధనిమీలిత నేత్రాలతో మౌత్ ఆర్గన్ వింటోంది.

" హరేక్రిష్ణ .. హరేక్రిష్ణ హరేహరో" అంటూహరేక్రిష్ణ భక్త బృందం తాళాలు వాయించుకుంటూ వింజామరలు విసురుకుంటూ అప్పుడే స్నానం చేసి దుకాణం ముందునుండి వెళ్తున్నారు. ఆడామగా ఉన్నారు. హిందూ సాంప్రదాయప్రకారం పంచెలు, చీరలు కట్టుకొన్నారు. నున్నటి గుళ్ళతో, గులాబీఛాయ శరీరాలతో, యజ్ఞోపవీతాలు ధరించిన అమెరికన్ ముస్తాబులు. జడలలో తెల్లటి చీరలు ధరించి ఇరుకుగా నడుస్తూ విసనకర్రలు చేత బుచ్చుకొని నడుస్తున్న పాశ్చాత్య భక్తురాండ్రు క్రిష్ణనామ స్మరణ చేసుకుంటూ రాధామాధవుల తాత్విక పరిష్వంగాన్ని మననం చేసుకొంటూ నడుస్తున్నారు. అలా నడుస్తున్న రాధాక్రిష్ణ భక్తురాల్ని బ్లాక్ టీ తాగుతున్న హిప్పీ అమ్మాయి "హై" అని ఆప్యాయంగా పలకరించింది. ఆ అరుపులు విన్న భక్తురాలు వెనక్కి తిరిగి హిప్పీని చూస్తూ గొంగళి పురుగును చూస్తున్నట్లు అసహ్యించుకొంటూ విసని కర్రని మొహానికి అడ్డుపెట్టుకొంటూ " రాధే! రాధే! " అని అనుకుంటూ గబ గబ భక్త బృందంలోకి కలిసిపోయింది. ఎంతో ప్రేమగా పలకరించినా ఆ భక్తురాలు అంత అసహ్యంగా మొహం చాటేసు కోవటాన్ని హిప్పీ అమ్మాయి భరించలేక పోయింది. రెచ్చగొట్టిన అడవి పిల్లిలా సర్రున లేచింది. కోపంతో రొప్పుతోంది.

"యూ క్రేజీ కంటే .... " అంటూ భక్తురాల్ని పట్టుకోవడానికి పరుగెత్తబోయింది. మగ హిప్పీ పట్టుకొని సముదాయిస్తూ "టేక్ఇట్ ఈజీ ... లెట్ గో" అని బుజ్జగిస్తున్నాడు. విదిలించుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తూ "హేయ్ .స్లైమీ స్లట్. " అని చేతులు చాచుకొంటూ, కాళ్ళు బారగా ఎడమ చేసి జఘన భాగాన్ని అసభ్యంగా ముందుకీ వెనక్కి ఊపుకొంటూ అరుస్తోంది

మగహిప్పీ అలా అరుస్తున్న ఆడహిప్పీని బలవంతంగా కూర్చోబెట్టాడు. ఇటూ అటూ చూసి భుజానికి వేలాడుతున్న సంచిలోంచి ఇంజక్షన్ సిరంజ్ తీశాడు. అందులో కొంచెం మందు ఉంది. ఆడ హిప్పీ దండకి గుచ్చాడు. ఆ అమ్మాయి బాగా అలవాటు పడిపోయినట్లుంది. ఏమీ చలించలేదు.

హిప్పీ అలా ఇంజక్షన్ చేస్తుండడాన్ని ప్రక్కనే రామారావు బెదురుగా గిల్టీగా చూశాడు. అమ్మాయి అరుపులు తగ్గిపోయాయి. ఒగురుస్తూ తనలోతాను హిస్టీరిక్‌గా ఏడుస్తోంది "ఎక్స్క్యూజ్‌మీ" అంటూ రామారావు ఆ అమ్మాయి ప్రక్కన కూర్చున్నాడు. కళ్ళు తుడుచుకొంటూ రామారావు వైపు చూసింది. ఏదో శూన్యంలోకి చూస్తున్నట్లుంది. ఆ అమ్మాయిని చూస్తుంటే రామారావుకి ఎందుకోగాని అవ్యక్తమైన జాలి కలుగుతోంది. ఇంగ్లీషులో సంభాషణ మొదలుపెట్టాడు. మాటల సందర్భంలో ఆ అమ్మాయి హార్వర్డ్ యూనివర్శిటీలో చదువుతూ వదిలేసింది. మనిషి స్వేచ్ఛపై సమాజపు సంకెళ్ళు, సాంఘిక నియంత్రణలపై వాపోయింది. మనిషిలో, నాగరికత మేలిముసుగు చాటున పెరుగుతున్న హిపోక్రసీ మీద అసహ్యంతో,

విరక్తితో విశృంఖలంగా తిరుగుతో వె.

ఇంతలో ఒక కుష్టురోగి (వె గుడ్డని కప్పుకొని కుంటుకుంటూ వేళ్ళులేని మొండి చేతుల్తో అడు క్కుంటూ ఎదురుగా నిల్చున్నాడు. అంతవరకు రామారావుతో మా ట్లాడుతున్న హిప్పీ అమ్మాయి సంభాషణ మధ్యలో తుంచేసి గబ గబ లేచి కుష్టురోగిన్ని ఆప్యాయంగా చేతుల్తో పట్టుకొని దగ్గర కూర్చోబె ట్టుకుంది.

అప్పటికే పేలికలుగా ఉన్న తన గౌనును చించి రసి కారుతున్న కుష్టురోగి కురుపులను తుడిచి కట్టుకడుతోంది. నీచు వాసన కొడుతోంది. రామారావుతో పాటు కుష్టురోగి కూడ తికమక పడి పోతున్నాడు. మగహిప్పీ కూడా కు ష్టురోగికి సంచిలో గుడ్డలు తీసి కట్టు కడుతున్నాడు.

"మనిషి" కుళ్ళి కుళ్ళి ఇలా చావల్సిందేనా? మానవతా దృక్పథంతో సమాజమే ఈ మని ని చంపేసి ఎందుకు శాశ్వతంగా ఈ బాధలనుంచి విముక్తి చెయ్యక దదు యుతనే షియాని లీగలైజ్ చెయ్యాలి – యుద్ధంలో దేశం పే ట, మాతృభూమి సంరక్షణ పేరిట, మతం పేరిట అర్థంలేని ఆవేశాన్ని రెచ్చ గొట్టి మనిషిని మనిషిని చంపే వ్యవస్థలో మనం ఉన్నాం. ఏమంటే ఇది వీరత్వం!! ఇదేమి న్యాయం అని కసిగా ఊగిపోతూ రోగంతో చావ తున్న పిల్లల్ని చూసి విలపిస్తున్న తల్లిలా ఆకుష్టురోగిని చూస్తు భ రున ఏడ్చింది – తమాయించుకొని ముక్కుచేమిడి తుడుచుకొంటూ ను జేబులోనుండి వంద రూపాయల నోటు తీసి ఆ కుష్టురోగికి ఇచ్చిం . రామారావు కళ్ళు జిగ్గు మన్నాయి – అనుమానంగా వందరూపా యలు తీసుకొని అయోమయంగా ముష్టివాడు కుంటుకుంటూ జన రోకి వెళ్ళిపోయాడు.

గౌను జేబులోనుంచి రెం డు సిగరెట్లు తీసి రామారావుకి ఇస్తూ "టెన్ రుపీస్ ఈచ్, హేత్ ఎ నె ౖ ట్రివ్"

"ట్రివ్ ! వాట్?"

"చరస్" వెకిలిగా కన్ను కొట్టింది. ఇరవైరూపాయలు ఇచ్చి రెండు సిగరెట్లు తీసుకున్నాడు. హిప్పీలు రామారావుకి బైబై చెప్పి వెళ్ళిపోయారు.

అశ్లీలాలు గుప్పించి బూతులు తిట్టిన అమ్మాయికి – కుష్టురోగిని చూసి పెల్లు బకిన జాలితో వికానికన్నై ఏడుపస్తా అన్నలు డబ్బుకే విలువ లేనట్లు వందరూపాయలు ఇచ్చిన అమ్మాయికి – రెండు సిగరెట్లని ఇరవైరూపాయలకు అమ్మిన అమ్మాయికి ఎక్కడా పొంతనం కుదరటంలేదు. వీటన్నిటికీ మించి మెర్సీ కిల్లింగ్ మీద ఆ అమ్మాయి వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయం, రామారావు మనస్సులో, చీకటిలో ఆలోచనల ఊపుకి రెపరెపలాడుతున్న దీప శిఖలా కొట్టుకొంటోంది ... శాంత? !

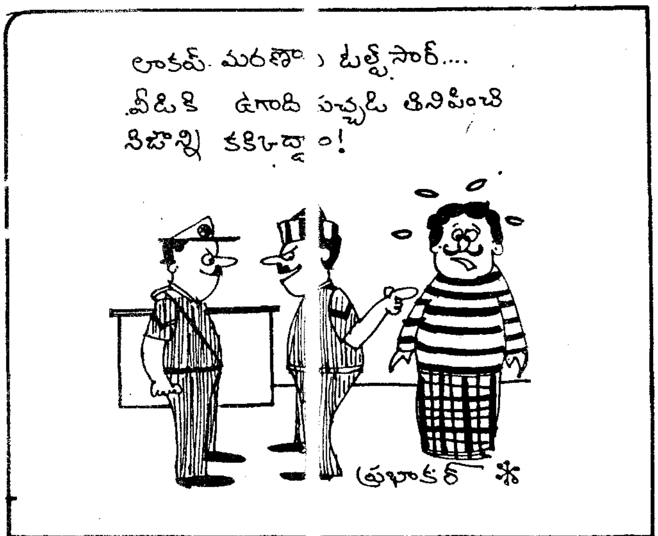

రామారావు విశ్వేశ్వరుడ్ని, విశాలాక్షి, దేవాలయాన్ని, అన్నపూర్ణ మందిరాన్ని సందర్శించాడు. మట్టిపిడతలతో గంగోదకం తెచ్చి విశ్వేశ్వరుడ్ని అభిషేకించాడు – గుడి గంటని మోగించాడు. విభూది పెట్టుకున్నాడు. అడుగడుగునా మనస్సులో శాంతి కోసం వెతుక్కుంటున్నాడు.

శాంతతో పాటు తన మనశ్శాంతి కూడా పోయింది– శాంతని ఐహిక బాధనుండి విముక్తిరాలిని చేశాడు. శాంత భస్మావశేషాల్ని కూడా గంగానదీ పవిత్ర జలాల్లో ప్రక్షాళన చేసి ఆమె ఆత్మను శాంతింపజేశాడు– గాని– తను మాత్రం ఈ లోకంలో బందీగా మిగిలి పోయాడు– తోడులేని ఏకాకిలా జనారణ్యంలో అరుస్తున్నాడు.

బెనారస్ నగర వీధుల్లోనూ, రద్దీ బజార్లంటా, ఇరుకు గల్లిల్లోనూ, మురికి సందుల్లోనూ జెర్రిలా తిరిగిన చోటే తిరుగు తున్నాడు. ఆకలి వేస్తున్నట్లు అనిపించింది. ఆకలి కూడా వికారంగా ఉంది. దాహం తీర్చుకుందామని కిళ్ళీ దుకాణానికి వెళ్ళాడు అక్కడ షర్బత్తు కూడా అమ్ముతున్నారు. కొందరు ఆకుపచ్చ ముద్దని షర్బత్తులో కలపుకొని తాగుతున్నారు. అదేమిటో అర్థంకాక ప్రశ్నార్థ కంగా పాపువాడివైపు చూశాడు.

"డిస్కోడ్రింక్ – భంగ్ "అని కారాకిళ్ళీ పళ్ళతో నవ్వాడు.

అవును భంగు పుచ్చుకుంటే బాధలు మరచిపోవచ్చు! – ఒక గ్లాసుకి ఆర్డరు ఇచ్చి మరోరెండు గ్లాసులు చప్పరించుకు తాగాడు. చల్లగా హాయిగా అనిపించింది. తియ్యగానూ, పసరవాసన ఘాటుతో ఒగరుగాను ఐసు షర్బత్తుతో హాయిగా గొంతుదిగి కడుపులో ఆకల్నికూడా ఆవిరిలా ఇగిర్చేసింది.

గంగవైపు నడకసాగించాడు. అప్పటికే చీకటిపడింది. నడకతోపాటు కడుపులో భంగుప్రభావం మెల్ల మెల్లగా కదులుతూ మత్తుగా నరాల్లోనించి పాకుకుంటూ, మనస్సులోని, మేధస్సులోని మెదిలే ఆలోచనా పొరల్ని అలలు అలలుగా తాకుతోంది. అవయవాలు మెల్లమెల్లగా పట్టుతప్పుతున్నాయి. గాలిలో తేలుతున్నట్లు గల్లీల్లోనుండి నడుస్తున్నాడు. వీధుల్లో విద్యుత్ దీపాలు, ఆకాశంమీద నక్షత్రాలు లన్నీ కలగా పులగంగా కళ్ళుముందు ఆడుతున్నాయి. పాత జ్ఞాపకాలు, శాంత చావు, కొన్ని వేల సంవత్సరాల వెనక్కో లేక పూర్వజన్మస్మృతుల్లాగో మనస్సులో సుదూరంగా ఎక్కడో చీకటి గుహల్లోకి వెళ్లిపోతున్నట్లనిపిస్తోంది – నడుస్తున్నాడు– వడివడిగా అడుగులు వేయాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడు – సందుల్లో ఇరువైపులా ఉన్న భవంతులు చూస్తుండగనే బ్రహ్మాండంగా ఎదిగిపోతూ తనని ఇరువైపులనుంచి అణచివేయాలని మరింత ముందుగా జరుగుతూ దారిని అడ్డగిస్తున్నట్లు భ్రమకలుగుతోంది. వాటిని తప్పించుకొని ఆ ఇరుకుల్లోనుంచి దూరుకుంటూ నడుస్తున్నట్లు ఒంగోని పక్కలకు జరుగుకుంటూ పాకురుకుంటూ నడుస్తున్నాడు. ఒక్కొక్కసారి విశాలమైన ఎడారుల్లో నడుస్తున్నట్లనిపిస్తోంది. ఇళ్ళు, దుకాణాలు

చెట్లు, దీపాలు , చీకటి రామారావుని చూసి భయంగా దూరంగా పారిపోతున్నాయి. చిత్ర విచిత్రమైన మానసిక సంక్షోభం. అప్పటికప్పుడే మెదడు స్తంభించిపోయి ఆలోచనలు అంతర్ధానమైపోతున్నాయి! అంతా శూన్యం! అంతలోనే ఒక్కసారి ఆలోచనలు, అగ్ని పర్వతాన్ని చీల్చుకొని ఎగుస్తున్న లావాలాగా రామారావుని దహించేస్తున్నాయి! ముచ్చెమటలు పోస్తున్నాయి. తల బరువెక్కుతూ వాచిపోతోంది. ఎర్రబడిన కళ్ళు రానురాను బెదురుచూపులు సంతరించుకుంటున్నాయి. పులి వెంట తరుముతున్న లేడి పిల్లల చూపుల్లా బిరికిగా కనుపాపలు గజిబిజిగా కదులు తున్నాయి. తిరిగిన చోటే తిరుగుతూ, తిర్గి తిరిగి తప్పిపోతూ ఎలాగైతేనేం గంగానదీ తీరానికి చేరుకున్నాడు. గట్టుమీద రావి చెట్టుక్రింద కూర్చున్నాడు స్నాన ఘట్టాలు ఇరువైపులా కనుచూపుమేర రామారావు మత్తు చూపుల్లో జోగుతున్నాయి.

అలా ఎంతసేపు కూర్చున్నాడో రామారావుకి తెలియదు. నిద్రలోంచి మెలకువలోకి, మెలుకువలోనించి మత్తులోకి ఊయలాడుతూ రావి చెట్టు మొదలికి అనుకున్నవాడూ గజిబిజిగా గురకలుతీస్తూ అతీతనంగా చెట్టు మొదట జారిపోయాడు – అలా చాలాసేపు ఉన్నాడు అర్ధరాత్రి దాటిపోయింది. చలితోపాటు గంగమీద చల్లగాలులు వీస్తున్నాయి. పిండారబోసినట్లు వెన్నెల కాస్తోంది. స్నానఘట్టాలు ఇంచుమించు నిర్మానుష్యమైపోయాయి.

రామారావుకి మెలకువ వచ్చేసరికి పరిసరాలంతా నిశ్శబ్దంగా ఉన్నాయి. దూరంగా ఎక్కడనుండో భజన వినిపిస్తోంది., రామారావు అతికష్టంమీద లేచాడు. తలలో వికారంగా ఉంది. ఒళ్ళంతా నొప్పిగా ఉంది. మెల్లగా మెట్లు దిగుతూ చలిగా ఉన్నా ముఖం కడుక్కొని మత్తువదిలించుకొందామని స్నాన ఘట్టాల వైపు వెళ్తున్నాడు.

నిర్మానుష్యంగా ఉన్న దుకాణాల మీద ఆకుగొడుగులు గాలికి ఊగుతున్నాయి. రామారావుకి ఒక గొడుగు క్రిందనుంచి చప్పుడు వినిపించింది. గొడుగు కదులుతోంది. రామారావు చెవి నిక్కించి ఆలకించాడు. ఏవో పెనుగులాటలు, ఎగూర్పులు వినిపిస్తున్నాయి ఒక అమ్మాయి కిచకిచ నవ్వుతోంది. పెనుగులాటల్లో అనన్య తారాస్థాయి నందుకొంటూ, మత్తుగా, మదమెక్కిన కైపుతో వికావికాలైనవ్వుతోంది. ఆకుగొడుగు ఊగిపోతోంది. అంతే– ఒక మగ గొంతు గావుకేక, గొడుగు ఎగిరి వెళ్ళిపోయింది . గొడుగు క్రిందినుంచి లేచిన అమ్మాయి గౌను సర్దుకొంటూ విరుగబడినవ్వుతోంది.

మగవాడు కేకలు పెట్టుకుంటూ తొడల సందుల్ని చేత్తో పట్టుకొని దెబ్బతిన్న కుక్కలా వెన్నెల్లో అరుసుకుంటూ పరుగెత్తుతున్నాడు.

పాపం అమ్మాయి తన్నరానిచోట తన్నేసింది – మోటు సరసం.

"యూ క్రేజీ క్రీప్" అని వాగి, నవ్వుకుంటూనే వెంబడించింది. అలా ఇద్దరూ నవ్వుకుంటూ అరుసుకుంటూ వెన్నెల నీడల్లో నుంచి, చీకటి చారల్లోనుంచి ఘట్టాల వెంబడి పరుగులెత్తుకుంటూ పొగమంచులో నీడల్లా కలిసిపోయారు.

అప్పుడు రామారావుకి గుర్తుకొచ్చింది. వాళ్ళు ప్రొద్దున్న తనుచూసిన హిప్పీలని. ఆ లమ్మాయి అమ్మిన సిగరెట్టు జ్ఞాపకం వచ్చి సిగరెట్టు తీసి వెలిగించాడు. గుండెలనిండా పొగపీల్చి నెమ్మదిగా విడిచిపెడుతున్నాడు. గంజాయి వాసన. ముక్కుమండుతోంది. అలానే సిగరెట్టు కాల్చుకుంటూ పొగని వెన్నెల్లోకి వదులుకుంటూ నడుస్తున్నాడు.

ఎక్కడో దూరాన సన్నని వాద్యం వినిపిస్తోంది. తంత్రులు మీటుతూ ఎవరో గిటారువాయిస్తున్నారు ఛరస్ సిగరెట్టు పొగముత్తూ అస్వరతరంగాలు మరింతగా దోహదం చేస్తూ మెత్తని ఉత్తేజాన్ని రెచ్చగొడుతున్నాయి. ఆనంద పారవశ్యంతో కళ్ళు అర్ధనిమీలితంగా మూతలు పడుతున్నాయి. ఆకాశం మీద ఊగుతున్న చంద్రుడు వెన్నెలలో తడిసిన పొగమంచు. తన శరీరాన్ని, దుఃఖాన్ని అంచలంచెలుగా వెనక్కి విడిచి పెట్టేస్తున్నట్టు, కేకలు తన ఆత్మతో మాత్రం ముందుకు నడుస్తున్నట్లు సంగీతం వినిపిస్తున్నవైపు గాలిలో నడుస్తున్నట్లు, గురుత్వాకర్షణ శక్తినుంచి విడిపోతున్నట్లు స్లోమోషన్ పిక్చర్‌లాగ నడుస్తున్నాడు. సిగరెట్టు దమ్ముని మరింత జోరుగా కొడ్తున్నాడు.

రానురాను గిటార్ సంగీతం దగ్గరౌతోంది. మెలోడియస్‌గా ప్రవహిస్తోంది.

పాశ్చాత్యుడు. రాగిరంగు జుత్తు జులపాల్లా మెడమీద వేలాడుతోంది. ఇటుక రంగు గెడ్డం. మెళ్ళో రుద్రాక్షలు. కేవలం నిక్కరుతో ఉన్నాడు. ఎర్రటి శరీరం వెన్నెల్లో నున్నగా మెరుస్తోంది మంచుతో తడిసిన జుత్తుమీద గెడ్డం, గుండెలమీద వెంట్రుకలు మీద చంద్రకాంతి పొడలు. పావంటాలమీద కూర్చొని నీళ్ళలో కాళ్ళు వేలాడేసుకున్నాడు. గిటార్‌మీటుతున్నాడు దొర బైరాగి. రామారావు ప్రక్కనే కూర్చున్నా ఆ సంగతి కూడా గమనించక తనలో తానే చిరునవ్వు నవ్వుకుంటూ తను వాయిస్తున్న గిటార్ వాద్య తరంగాల ప్రకంపనలకి అప్పుడప్పుడు తలవిదిలించుకొంటూ శృంగార రసమయ సంగీతాన్ని తీగల మీద గీటుకుంటూ ఆస్వాదిస్తున్నాడు.

మనోజ్ఞ గంగాతీరం. పిరబూసిన వెన్నెల. గిటార్ మంజుమంజుల తంత్రీనాదాలకి గొంతుకలుపుతూ పావయాలకి లయబద్ధంగా తాకుతున్న పిల్ల తెమ్మరల సవ్వడి – రామారావుకి విడి లోకంలో విసిరేసినట్లుగా ఉంది. ఎటుచూసినా నేత్రానందకర దృశ్యాలే శ్రవణానందకర సంగీతమే – రామారావు రెండో సిగరెట్టు తీసి

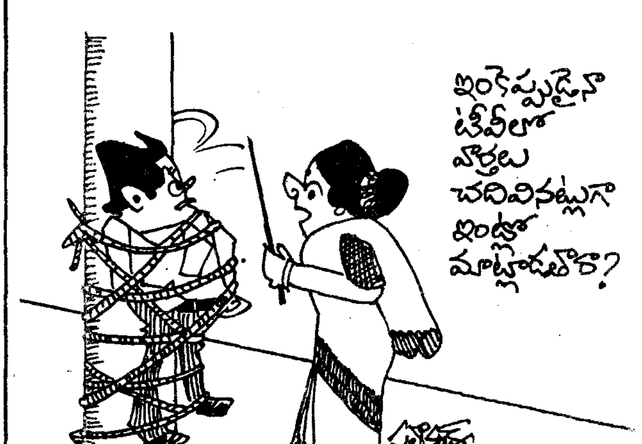

వెలిగించాడు. పొగతాగుతూ కళ్ళు మూసుకొని వింటున్నాడు.

అలా వింటున్న వాడల్లా ఒక్కసారి ఉలిక్కిపడి లేచాడు.

హాయిగా పోతున్న బం కికి సడన్‌బ్రేక్ పడినట్లు జర్క్‌తో ఊగాడు.

గిటార్ బైరాగి, మానవ జీవితం సుఖదుఃఖాల మేలుకలయిక సుమా అని తాత్వికచింతనతో చెప్పినట్లు, అంతవరకూ ఆనందంగా హాయిగా సాగుతున్న గిటార్ వాయిద్యాన్ని గేరుమార్చి విషాదపుటంచుల్లోకి మరలా డు. తంత్రులు విషాదాన్ని బంధిస్తున్నాయి. తారాస్థాయిల విషాద ప్రకంపనలు. రామారావు గుండెలు అదిరిపోతున్నాయి. ఉణుకుతున్న పెదాల్లో సిగరెట్టు పొగ ఇరుక్కొని ఉక్కిరిబిక్కిరై తున్నాడు. ఆపాద మస్తకం కంపించిపోతున్నాడు. మరి ఉం కలేక గట్టిగా –

"Stop it... you stop it say"– అరిచాడు. విషాదాన్ని కూడా చిరునవ్వుతోనే ఏకాగ్రతంతో టుతున్న వాద్యగాడికి రామారావు అరుపులు వినిపించటం లేదు.

రామారావు లేచి అక్కడ నుంచి పరుగెత్తాడు – అంతా చీకటి కమ్మేస్తోంది – ఆ శికటిలో–అ శ్శబ్ద నిశేధంలో నుంచి, అంతవరకు రామారావు మనస్సులో ఎక్కడో గున్న శాంత – శాంతశవం – శాంత కళ్ళు ఒక్కసారి రోదసిలోంచి ద సుకు వచ్చినట్లు రామారావు ముందు సాక్షాత్కరించాయి.

"శాంతా" అని గట్టిగా రిచాడు. సిగరెట్టు పడిపోయింది- ఏడుస్తున్నాడు. ఈలోకంలో నే బందీనైపోయాను. నేను ఏకాకిని.

అచేతనంగా ఉన్న శాం కళ్ళు ఇంతై, ఇంతింతై, మరింతై భూమ్యాకాశాలను ఆవరించుకొం న్నాయి.

"నువ్వు శాంతని చంపేశ వ్ – మర్డరర్ – హంతకుడివి" తలలో గింగురులెత్తి పోతున్నాయి.

"No .. No.. Mercy illing. నాభార్య బాధని చూడలేక ఈలోకం నుంచి విముక్తి చేశాను. Out of Love-Compassion" అ రామారావు అరుస్తున్నాడు.

మర్డరర్ – కన్‌ఫెషన్ – Love – హంతకుడు – హత్య రకరకాల గొంతుల మధ్య ఏకా కలై పోతున్నాడు. పోలీస్ వేజిల్స్. పోలీస్ వలయం చుట్టు ముట్టేస్తో ది. పోలీస్ కుక్కలు అరుసుకుంటూ వెంటాడుతూ మీద పడిపోతు న్నాయి. కాలరు పట్టుకొని వేన్‌లో విసిరేశారు.

కిక్కిరిసిన కోర్టుమధ్యల "హంతకుడు – ఉరిశిక్ష" ఉరికంబం మీద కాళ్ళక్రింద ట్రాప్‌డోర్ ధ లున తెరుచుకొంది. చీకటి నూతిలో వేలాడుతున్న రామారావు ఉరి సిన మృత కళేబరం.

"నేను హంతకుడ్ని కా . Out of Love బాధనుండి విముక్తి చేశాను" – ఆ గావు కేకలు భూ వ్యాకాశాన్ని చీల్చుకుంటూ ముల్లోకాన్ని కంపిస్తున్నాయి.

రామారావు నోటినుండి ఒక్కమాటా బైటికి రావటంలేదు. ఆ అరుపులు అసలు వినిపించట లేదు. పెదవి కదలటంలేదు. ఆ మాటల, భయం, అరుపుల తనలోనే కోట్లాది గొంతుకలతో ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి. తను అ స్తున్నాననుకొంటూన్నాడు అరవటం లేదు. ఏడుస్తున్నాననుకొంటు న్నాడు ఏడవటం లేదు. విచిత్రమైన మానసిక సంక్షోభం.

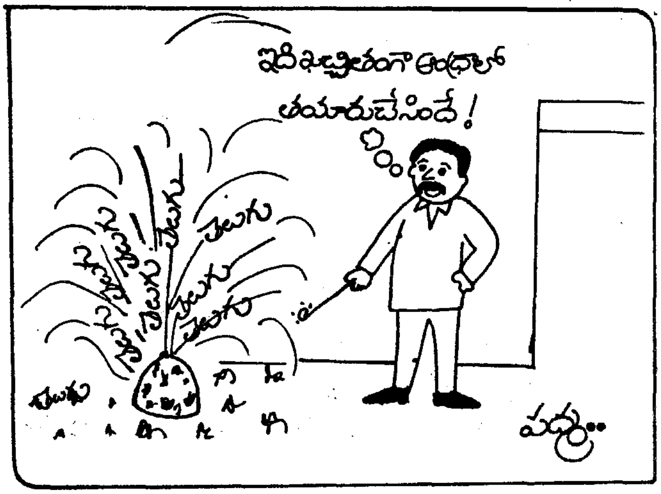

భంగుమత్తు దుఃఖభారాన్ని మరింత కృంగదీస్తే, భరస్ దుఃఖాన్ని విషాదాన్ని దావానలంలా రెచ్చగొట్టేస్తుంది. వక్రీభవించిన మేధస్సు వికృతరూపం. పీక పిసికేసుకుందామనుకుంటున్నాడు – ఎత్తయిన భవనం మీది నుంచి దూకి కడతేర్చుకుందామనుకుంటున్నాడు – గంగా ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోయి సముద్రంలో కలిసిపోదామనుకుంటున్నాడు – ఏదీ చెయ్యలేక పోతూనే చేద్దామనుకుంటున్నాడు – హాల్యూసినేషన్స్–

అలా ఆలోచిస్తూ, తిరుగుతూ, పరుగెత్తుతూ, అరుస్తూ, పిచ్చివాడిలా నవ్వుకొంటూ ఆ రాత్రి తెల్లార్లూ తిరిగి తిరిగి ఎటో వెళ్ళిపోయాడు.

*   *   *

విదేశీ పర్యాటకులు గంగానదిమీద పడవ ప్రయాణం చేస్తున్నారు. విహారయాత్ర. తరతరాలనుంచి కాశీపట్నం పుణ్యస్థలమే కాకుండా పర్యాటకులకు విహారయాత్ర స్థలం కూడా. ప్రపంచం నలుమూలల నుంచీ వివిధ మతాల వాళ్ళు, జాతుల వాళ్ళు నిత్యం కాశీని సందర్శిస్తూనే ఉంటారు. ప్రాచీన భవంతులు, అధునాతన వసతి గృహాలు, దేవాలయాలు, మసీదులు, విశ్వేశ్వరాలయం, హిందూ విశ్వ విద్యాలయం ప్రత్యేకాకర్షణలు. బెనారస్‌పట్టు, రాగితోనూ, పంచలోహాలతోనూ చేసిన రకరకాల అలంకార సామాగ్రి, రుద్రాక్షలకి పేరు పెట్టింది కాశీ – మరోవైపు కంపు, కాలువలు, ఇరుకు సందులు, జన సమ్మర్థంలో ఆచీతుల స్వైరవిహారం, ఉచ్చులు, రోడ్డుమీద కిళ్ళీ ఉమ్ములు, ముష్టివాళ్ళు, నది ఒడ్డున శ్మసానాలు, నీళ్ళలో తేలియాడే జంతుకళేబరాలు. ఐశ్వర్య దరిద్రాల సమ్మిళితమైన ఈ ప్రాచీన నగరం ఎప్పుడూ గంగలా నిండుగానే ఉంటుంది.

పడవలో విదేశీ అబ్బాయిలు, అమ్మాయిలూ ఉన్నారు. జీన్స్, స్కర్టులు తొడుక్కొనున్నారు. కొందరి కళ్ళకి గాగిల్స్ తగిలించుకున్నారు. మెడల్లో కెమేరాలు, బైనాకులర్స్ వేలాడుతున్నాయి. పడవ చివర్న దొరబైరాగి కూర్చుని గిటార్ వాయిస్తున్నాడు. పడవవాడు తెడ్లు వేస్తున్నాడు. అలల ఎగుడు దిగుడుల మీదనుంచి పడవ ఊగుతోంది. ఆ ఊగులాటలో స్నాన ఘట్టాలు, ఘట్టాన్ని ఆనుకొని భారతీయ సంస్కృతికి ప్రతీకగా నిలిచిన పురాతన కట్టడాలు కూడా క్రిందికి మీదికి ఆడుతున్నట్లుగా ఉన్నాయి.

దశాశ్వమేధఘాట్, హా శ్చంద్ర ఘట్, మణికర్ణికా ఘట్, ఒక్కొక్క ఘట్‌ని దాటుకుంటూ డవ నడుస్తోంది.

కుక్క కళేబరం అడ్డు ప ింది - తెడ్డుతో దూరంగా తోసేశాడు.

స్నానఘట్టాలు, భక్తజన సందోహం, వినీలాకాశపు నేపథ్యంలో బారులుతీరిన ప్రాచీన భవంత ు దూరమౌతున్నాయి. వ్యాసకాశీ వైపు పడవ నడుస్తోంది.

రుద్రాక్షల దొరబైరాగి, ఆకాశం గంగానది మీదికి ఒరిగి ముద్దాడుతున్న ఊహాప్రదేశాన్ని సుదూరంలో చూస్తూ, పడవతోపాటు ఊగుతూ గిటార్‌మీటుతున్నాడ . తంత్రీనాదాల మధ్య చిన్న కూనిరాగాలు కూడా తీస్తున్నాడు.

దూరమౌతున్న కాశీనగ న్ని సినీ కెమేరాలతో పడవలోనించి ఫిల్మ్ తీసుకున్నారు.

పడవలో దొరసాని కెవ్వు కేకపెట్టింది. అరుపులో భయంతో పాటు సంభ్రమాశ్చర్యాలు కూడా న్నాయి.

పడవ క్రిందినుంచి మాన కళేబరం లేచింది. నిటారుగా లేచి వెల్లకింతలా తిరగబడి తేలిపోయి ంది. నగ్నంగా ఉంది.

పడవవాడు తెడ్డుతో ప్ర క్కు తోశాడు - ఉబ్బి పోయుంది. చేపలు ముక్కులు చెవులు తి శున్నాయి. కళ్ళు ఆకాశం వైపు చూస్తున్నాయి. పడవలో ఉన్న ళ్ళంతా పడవని ఆపమని గజిబిజిగా తోసుకొంటూ శవాన్ని చూస్తున్నా రు. కెమేరాలు జిగ్‌జిగ్‌మని ఫ్లాష్ చేస్తున్నాయి. పోటీపడి ఫోటోలు తీస్తున్నారు.

సినీ కెమేరా క్రిరుమం రంగుల్లో అందంగా శవాన్ని ఫిల్మ్ చేస్తోంది.

కాకులగుంపు కావుకావుమని అరుసుకుంటూ శవంమీద తిరుగుతోంది.

రుద్రాక్ష బైరాగి బహుశా శవాన్ని చూసి కాబోలు విషాదగీతాన్ని బొంగురుగా పాడుకుంటూ గిటారు మీటుతున్నాడు. ఆ పాట, గిటార్ తంత్రీ స్వరాలు ఎక్కడో కొండలోయల్లోనించి వచ్చినట్లుగా దీనంగా నీటిమీద తేలియాడుతున్నట్లుగా ఉంది.

కెమేరాలతో తీస్తున్న శవ చిత్రీకరణ సన్నివేశానికి ఆ విషాద గీతం నేపథ్య సంగీతంలా ఉంది.

కాకి శవంమీద వాలి కళ్ళు పొడుచుకు తింటోంది. శవంతో పాటు తేలుతూ దూరమౌతోంది - కాకుల గుంపు అరుస్తూ వెంబడిస్తూనే ఉంది.

రానురాను అలా తేలుతూ దూరమౌతున్న శవాన్ని కనుమరుగయే వరకూ ఫోటోలు తీస్తూనే ఉన్నారు. బైనాకులర్స్‌లో నించి చూస్తున్నారు.

మృతకళేబరాన్ని అత్యంత ప్రతిభావంతంగా సెల్యులాయిడ్‌లో బంధించారు.

గంగానదిమీద జుగుప్సాకరంగా తేలియాడుతూ జరిగిన శవయాత్రకి తన విషాదసంగీతం గిటార్‌ద్వారా అందించాడు బైరాగి.

ఇంతకీ ఆ అనాథ మృతకళేబరం వెనకగల అత్యంత విషాదగాథ, ఎవరికీ తెలియదు, పాపం రామారావు .... !!!

(అంకితం :- మేధావి, నిగర్వి, నాకు మంచి మిత్రులు
కీ॥శే॥ జ్యేష్ఠ గార్కి -)

నిప్పు నిశ్శబ్దం

అగ్ని దూకేది అ గభాగానికే

నాయకత్వమే దాని ్వభావం.
గాలి ఎటువీస్తే అటే దాని విస్తరణ
స్తంభించే వాయువు నిప్పురవ్వ
జనం ప్రాణవాయువు తోడులేకుండా
చివరికి బూడిదగా ా ారే ఉద్యమాగ్ని.
ఊరటకలిగించే ఒక చల్లని మాటకు దిక్కుండదు
పదాడంబరంలో ఎల గెత్తి అరిచే-
పటాటోపం గులకరా ్ళ

ఈ పగటి ఎండలో కాంతిపుంజంలా
మెరిసే క్రాంతి భ్రాంతితో
శబ్దజాలపు మృగతృష్ణలో
ఇప్పుడు నిలువునా పాతిపెట్టే ప్రయత్నంలో!
నిరంతరాగ్ని జ్వాలల్ని
అంతరంగంలో అంతర్‌మథనంగా
దవానలంలా వ్యాపించే ముందు
అలుముకున్న అటవి శాంతిలో
నిశ్చేష్టుడి నిశ్చలనమే
ఒక టాట్కాలికి దశ
భగ్గుమనేముందు నెలకొన్న నిప్పు నిశ్శబ్దం!

—నిఖిలేశ్వర్